

THI CA VÀO HẠ

Nguyễn Quý Đại

Mùa hè ở Việt Nam trời nóng như đổ lửa, nên học sinh nghỉ hè 3 tháng, nhưng các quốc gia Âu Châu nghỉ chỉ 6 tuần, tiểu bang Bayern và vào cuối tháng 7, các tiểu bang miền Trung-Bắc Đức sớm hơn một tháng, sở dĩ có sự khác biệt vì chính phủ Cộng Hòa Liên Bang Đức muốn tránh tình trạng kẹt xe bởi quá nhiều người đi nghỉ hè. Thời tiết ở Đức lạnh, nắng ấm rất ít, nên hè về người ta thường đi tắm ở các vùng biển Địa Trung Hải như Ý, Pháp, Tây Ban Nha ... hay nghỉ mát ở những vùng núi cao yên tĩnh.

Mỗi lần hè về gợi cho chúng ta nhớ về Sài Gòn với 2 mùa mưa nắng, trời nắng chói chang, nhưng bóng dáng yêu kiều thướt tha của các cô gái mặc áo lụa Hà Đông đã làm mát lòng thi sĩ Nguyễn Sa:

*Nắng Sài Gòn anh đi mà chợt mát
Bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông
Anh vẫn yêu màu áo ấy vô cùng
Thơ của anh vẫn còn nguyên lụa trắng...*

Tháng 8 Sài Gòn thường mưa ngập nước, nhưng miền Trung trời rất nóng cỏ cháy vàng, những cánh đồng lúa sau mùa gặt còn trơ lại những gốc rạ trên mặt ruộng nứt nẻ, khô cằn, các dòng sông thiếu nước để lộ những nông cát trắng phau bên những hàng phượng vĩ (*Delonix regia*) nở hoa rực rỡ một góc trời với tiếng ve sầu rên rỉ ...

*Trên đường vắng ngập tràn hoa phượng đỏ
Em cúi người không nở bước anh ơi
Những cánh hoa hiu hắt rụng ven trời
Chép trong gió mấy lời hoa vĩnh biệt*

*Xác hoa rụng phải chẳng hồn hoa chết?
Sắc hoa tàn, tan tác một đời hoa
Bao mảnh tim rỉ máu, lệ chan hòa,
Là những vết thương lòng đang nức nở*

*Gió tàn nhẫn trút như thác đổ
Trên tóc em, ngập xuống cả làn môi
Một giấc mơ rời rã, lững lờ trôi
Em muốn vớt về chôn nếp áo
Hoa Phượng Nguyễn Vỹ*

Trưa hè ở Đà Nẵng cũng như Huế vắng lặng, u buồn, mọi sinh hoạt hình như dừng lại, các trường học đều nghỉ trưa, sông Hàn, sông Hương nước lững lờ trôi, hai bên bờ những cánh phượng rơi ngập lối đi. Dưới bóng mát các tàng cây những bác xích lô ngồi lim dim ngủ, thỉnh thoảng vài ba con chim đi kiếm mồi làm ngưng tiếng ve sầu trong trưa vắng. Nhạc phẩm bất hủ „nỗi buồn hoa phượng“ của cố nhạc sỹ Thanh Sơn một thời làm rung động tuổi học trò:

*Mỗi năm đến hè lòng man mác buồn, chín mươi ngày qua chứa chang tình thương, ngày mai xa cách hai đứa
đưa hai nơi, phút gần gũi nhau mất rồi, tạ từ là hết người ơi! tiếng ve nức nở buồn hơn tiếng lòng, biết ai
còn nhớ đến ân tình sâu trường xưa in bóng hai đứa nay đâu?...Nếu ai đã từng nghe hoa thấy buồn, cảm
thông được nỗi vắng xa người thương, Màu hoa phượng thắm như máu con tim, Mỗi lần hè thêm kỷ niệm,
người xưa biết đâu mà tìm! <http://bit.ly/18TikSJ>*

Hè về các nữ sinh thường ép những cánh hoa phượng, hoa pensée, hoa mimosa vào lưu bút ghi lại tình bạn bè khi chia tay 3 tháng hè hay những cuộc tình thơ mộng tuổi học trò “*em tan trường về, mưa bay mờ mờ, anh trao vội vàng chùm hoa mới nở, ép vào cuốn vở....*” Niên học mới biết bao đổi thay, qua các kỳ thi tú tài I & II có người chẳng may thi hỏng không còn hoãn dịch học vẫn phải lên đường thi hành quân dịch, nữ sinh một vài cô lên xe hoa về nhà chồng, bỏ mái trường thân yêu....

Ở Đức cũng như các nước Âu Châu hè nắng ấm vài ba tháng, tuy ngắn nhưng ánh nắng mặt trời như đem niềm vui và thêm sức sống cho mọi người, chỉ khác Việt Nam không có phượng vĩ và tiếng ve sầu. Người ta nao nức dành thời gian nghỉ hè tắm biển, hay chọn vùng đồi núi thưởng thức gió trăng. Lúc còn ở quê nhà, mùa hè ít nghe người ta bàn đến chuyện nghỉ hè tắm biển, ở Sài Gòn cuối tuần ra Vũng Tàu (đi Cap) thưởng thức gió biển nghe sóng vỗ, tiếng thì thầm của những hàng cây phi lao xanh lá... Quê hương chúng ta đẹp có biển rộng, sông dài không cần đi đâu xa. Đà Nẵng có các bãi biển đẹp cát trắng như: Mỹ Khê, Thanh Bình... nắng ấm làm cho đời sống con người năng động, yêu đời..., nếu chúng ta đi về miền Nam nước Ý. Người Ý ở đây họ sinh hoạt ồn ào hơn, ngược lại người Đức sống trầm lặng, đôi khi lạnh lùng, phải chăng thiếu nắng mặt trời? Mỗi dân tộc có văn hóa đặc thù riêng, dân tộc Việt Nam phần lớn sống với nghề nông nghiệp quanh năm không có thời gian nghỉ nhất định trừ khi thời tiết bất thường theo nắng, mưa, bão tố phải ở nhà. Dù vậy họ cũng có những lễ hội để giải trí, vui chơi của Anh Thơ:

*Nắng đã rực, cây vườn im thơ gió
Ngõ đầy ruồi, vàng bóng bướm ong qua
Tiếng cuộc gọi chiều chiều vàng bụi cỏ
Và chiều chiều đom đóm rủ nhau ra*

*Các đình chùa đã bắt đầu dựng rạp
Những vàng hương, mũ mả chất như non
Người từng lũ kéo nhau vào cầu mát
Mấy đêm hè chiêm trống chấp nhau luôn*

*Trong đồng lúa cũng bắt đầu khát nước
Lũ gái tơ uể oải kéo dây gàu
Đã hết cả những hội hè đám rước
Vào việc làm họ chán cả chào nhau
(Vào hè)*

*Trời trong biếc không qua mây gợn trắng
Gió nồm nam lộng thổi cánh diều xa
Hoa lựu nở đầy một vườn đỏ nắng
Lũ bướm vàng lơ đãng lướt bay qua .
(Trưa hè)*

Sinh hoạt hè khác hẳn với cảnh trí của đêm trăng hay buổi trưa mùa xuân nhẹ nhàng gió mát, Mùa hè miền Trung với những ngọn gió Lào mang hơi nóng trên 38 độ C làm úa tàn hoa lá, không khí trở nên ngột ngạt như muốn thiêu đốt, ong bướm cũng chẳng buồn bay tìm hoa hút nhụy.

*Nắng, nắng suốt trời vàng giải nắng
Gió heo mây không biết trốn phương nào
Vườn chuối rủ héo dần trong im lặng
Những rau bèo chết cạn ở trong ao
Bàng Bá Lân*

Miền Nam nhờ sông Mekong mang phù sa về vun bón ruộng vườn, nước lên xuống trong ngày, nhưng các vùng quê tại miền Trung hay miền Bắc mùa hè các giòng sông thiếu nước, giếng nước sâu đôi khi cạn tận đáy.

*Ngoài đồng ruộng lúa vàng khô cháy xác
Nắng chang chang không một bóng râm thừa
Chó điên dại chạy rong tìm chỗ mát
Trâu buồn rầu nằm đợi vũng tràn mưa ..*

*Cánh đồng quê yên ngủ
Giấc say sưa dưới ánh trời chiều
Trên vòm xanh mây uể oải không đi
Nắng lửa trút nặng nề như bạc chảy
Bông trong khóm lá xanh gần đấy
Tiếng ve kêu ran rỉ đưa ra*

*Khi khoan thai, khi rộn rã như mưa
Làm rung động khí trời lặng lẽ....
Kiếp ve sầu. Bằng Bá Lân*

Nhà văn Nguyễn Văn Vĩnh trong bản dịch từ bài La Cigale et la fourmi của La Fontaine cũng có đề cập đến con ve mùa hạ:

*Con ve sầu kêu ve-ve
Suốt mùa hè
Đến kỳ gió bắc thổi
Nguồn cơn thật bối rối...*

Những bức tranh vào hạ của quê nhà, dù mộc mạc, đơn giản nhưng gợi lại niềm xúc cảm bồn khoăn trong lòng người viễn xứ với tâm hồn mang nặng tình quê. Tất cả hình ảnh đẹp quyến rũ đó nay chỉ còn lại trong kỷ niệm, hoài vọng của đời người ....

Nhà thơ Trần Hoàn Trinh đã gợi lại kỷ niệm

*Em một thưở quần xanh áo trắng
Leo cổng trường trốn học đi rong
Bên cửa lớp mơ đất trời biển lớn
Và trong tim nở thắm một môi hồng,,*

Từ lâu tôi chưa có dịp về thăm quê nhà, nhưng luôn hồi tưởng kỷ niệm thời thơ ấu cùng tuổi học trò mộng mơ... Không biết bao nhiêu mùa phượng đã đến và cũng không biết bao nhiêu lớp học trò đã mãi chia xa, mang niềm thương nhớ thiết tha.

*Dưới gốc đa già, trong vũng bóng
Nằm mát đàn trâu ngấm nghỉ nhai
Ve ve rung cánh ruồi say nắng
Gà gáy trong thôn những tiếng dài*

*Trời lơ cao vút không buông gió
Đồng cỏ cào phò cánh lược hồng
Êm đềm sóng lúa trôi trên lúa
Nhạc ngựa hồng đường xa rắc tiếng đồng..*

*Quán cũ nằm lười trong sóng nắng
Bà hàng thưa khách ngả thiu thiu
Nghe mồ hôi chảy dầm như tắm
Đứng lặng trong mây một cánh diều.
Bằng Bá Lân*

*Nghe khúc hát loài ve như mở hội
Tháng năm về nắng bỗng thấy xôn xao
Màu phượng vĩ hồng lên tim bối rối
Thêm một lần lòng lại thấy nao nao....
Kim Vui*

Nữ nhạc sĩ Nguyệt Ánh sáng tác nhạc phẩm „nắng quê hương“ triểu nặng tình yêu quê hương mà chúng ta phải bỏ lại trong xót xa tiếc nuối. Không gian thời gian không chờ đợi, nhưng thời gian tâm lý và sự hoài niệm luôn canh cánh bên lòng qua thi ca luôn dễ thương và hấp dẫn. Nắng và không khí ô nhiễm của Sài Gòn đông người ngày nay với xe cộ ngược xuôi ồn ào không còn như những ngày xưa thân ái.

*Nắng bên này buồn lắm em ơi
Một mình ta lê bước trên đời
nắng nơi đây cũng là nắng ấm
nhưng ấm sao bằng nắng ấm quê hương?*

http://lyric.tkaraoke.com/26301/Nang_Que_Huong.html

Có lẽ tất cả chúng ta đều mơ ước đất nước đổi thay có tự do dân chủ để một lần trở về thăm lại quê hương cùng sưởi ấm tình người! tìm lại chút dư âm một thời đã qua trong kỷ niệm. Kính chúc quý thân hữu nghỉ hè vui vẻ.

Nguyễn Quý Đại
www.hoamunich.wordpress.com

Thương ca Mùa hạ <http://bit.ly/14I9BXI>